

GARGŽDŲ LOPŠELIS-DARŽELIS „SAULUTĖ“ PROJEKTAS

Projekto pavadinimas: „Amatų takais“.

Projekto koordinatorė: Sandra Petrusevičienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

Projekto vadovas: Gintarė Budvytienė, mokytoja, dirbanti pagal ikimokyklinio ugdymo programą.

Projektą įgyvendinanti darbo grupė: Violeta Bukienė, mokytoja, dirbanti pagal ikimokyklinio ugdymo programą, Liudmila Tamošauskienė, mokytoja, dirbanti pagal ikimokyklinio ugdymo programą, Alina Daukšienė, mokytoja, dirbanti pagal ikimokyklinio ugdymo programą, Snaiguolė Linkienė, mokytoja, dirbanti pagal ikimokyklinio ugdymo programą.

Vieta, kur bus įgyvendinamas projektas: Gargždų lopšelis-darželis „Saulutė“.

Projekto įgyvendinimo terminas: 2026-03-01 / 2027-03-10.

I. TRUMPA INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ

Situacijos analizė. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams trūksta sistemingų, patyriminio ugdymo principais grįstų veiklų, supažindinančių su tradiciniais Lietuvos amatais ir kultūriniu paveldu. Dėl tiesioginio kontakto su amatininkais stokos, vaikų pažintis su amatais dažnai apsiriboja teoriniu pristatymu.

Projektas „Amatų takais“ skirtas ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams supažindinti su tradiciniais Lietuvos amatais per žaidybinę ir patyriminę veiklą. Projekto metu vaikai dalyvaus kūrybinėse edukacijose, susipažins su amatininkų darbo priemonėmis, medžiagomis ir kūrybos procesu. Veiklos skatins vaikų smalsumą, kūrybiškumą, smulkiosios motorikos ir kultūrinio sąmoningumo ugdymą.

Problemos formulavimas, projekto temos pristatymas ir pagrindimas. Projektas „Amatų takais“ – tai ikimokyklinio ugdymo įstaigoms skirta edukacinė iniciatyva, kurios metu per žaidybinę ir patyriminę veiklą vaikai bus supažindinami su tradiciniais Lietuvos amatais. Projekto veiklos numato edukacinių amatų kūrimą darželio aplinkoje ir bendradarbiaujant su vietos amatininkais, pritaikant veiklas vaikų amžiui, gebėjimams.

Ankstyvasis ugdymas yra esminis laikotarpis vaiko vertybių, kūrybiškumo ir kultūrinio sąmoningumo formavimuisi. Praktinė, pojūčiais grįsta pažintis su amatais skatina vaikų smalsumą, smulkiąją motoriką, kalbinę raišką ir socialinius įgūdžius. Projektas prisideda prie ikimokyklinio ugdymo programų įgyvendinimo, stiprina darželio, šeimos ir vietos bendruomenės bendradarbiavimą bei sudaro prielaidas tradicijų perdavimui per gyvą patirtį.

II. DETALUS PROJEKTO TIKSLŲ, REIKŠMĖS IR LAUKIAMŲ REZULTATŲ APIBŪDINIMAS

Projekto tikslas – ugdyti vaikų kūrybiškumą, sąmoningumą ir pagarbą lietuvių liaudies tradicijomis.

Uždaviniai:

- plėsti vaikų žinias apie tradicinius Lietuvos amatus;
- ugdyti vaikų kūrybinius, meninius gebėjimus bei saviraišką;
- puoselėti meilę lietuvių liaudies papročiams ir tradicijoms;
- stiprinti bendruomeniškumą įtraukiant šeimas į bendrą kūrybinę veiklą;
- dalintis gerąja patirtimi tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų.

Projekto dalyviai: Gargždų lopšelio-darželio „Saulutė“ bendruomenė, rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigos.

Laukiamas rezultatas. Vaikai susipažins su lietuviškais tradiciniais amatais, jų istorija ir reikšme kultūriniam paveldui. Kurs kūrybinius darbelius ir išbandys įvairius amatus, sustiprės bendradarbiavimas tarp vietos bendruomenės, amatininkų ir ugdymo / kultūros įstaigų. Kuriant įvairius darbelius, bus plečiamos vaikų kūrybinės galios.

III. PROJEKTO ETAPAI

Pasirengimas / planavimas	Organizuojami idėjų kūrimo pasitarimai su darbo grupe. Projekto tikslo ir uždavinių formulavimas, veiklų numatymas. Projekto pristatymas įstaigos pedagogams.
Vykdymas	Darbo eiga:
Vasario 18–19 d.	Projekto pristatymas Gargždų l/d „Saulutė“ bendruomenei. Personažų apsilankymas grupėse.
Iki vasario 25 d.	Kvietimas-laiškas Gargždų lopšeliams-darželiams „Gintarėlis“, „Ąžuoliukas“, „Naminukas“, Agluonėnų mokyklai-darželiui, Dvilų pagrindinės mokyklos ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo skyriui.
Kovo 6 d.	Renginys l/d „Saulutė“ ugdytiniams įstaigoje „Kaziuko mugė – amatų pristatymas“.

1. Etapas: 2026 m. kovo 1 d. / gegužės 3 d. Dalyvauja prisijungę rajono darželiai. Darželis gali dalyvauti visose veiklose arba pasirinktinai.	<u>Verbų mėnuo</u> (pasakojimas apie Kaziuko mugę, mažos verbelės iš sausų žolynų kūrimas, spalvotų „verbų“ klijavimas). <u>Pasakojimas:</u> Kaziuko mugės tradicijos ir amatai. Seniau kaime amatininkai rinkdavosi į pavasario mugę. Jie parduodavo šiaudinius dirbinius, molio indus ir verbas, kad žmonės pasiruoštų naujiems sėjos metams. Verbos buvo laikomos ypatingomis, simbolizavo gyvybę ir sveikatą, jas kabindavo ant durų, kad namus saugotų nuo blogio. Verbomis laimindavo artimuosius, kad būtų sveiki ir laimingi. <u>Veiklos:</u> vaikai gali patys būti amatininkai ir (ar) pirkėjai, sužinoti, kaip atsirado šie darbai. <u>Vaidmenų žaidimas</u> – vaikų mugė „Parduok savo darbą“ <u>Margučių raštai</u> (kiaušinių dekoravimas, taškavimas, spalvų žaidimai). <u>Pasakojimas:</u> senovėje žmonės margino kiaušinius, kad pavasaris atneštų džiaugsmą ir saugotų nuo blogos nuotaikos. Jie buvo dažomi natūraliais dažais: žolėmis, burokėliais, medžio žieve, uogomis. Bet tikrasis stebuklas buvo raštai – kiekvienas piešinys turėjo savo prasmę: žvaigždės ir saulutės – sveikatai ir džiaugsmui; gėlės ir lapeliai – grožiui ir harmonijai; geometriniai raštai – saugumui ir laimei. <u>Veiklos:</u> taškuoti, piešti, marginti vaškinėmis kreidelėmis. <u>Dėmesio žaidimas</u> „Surask tokį patį raštą“ (išdėlioti skirtingų raštų margučiai, vaikai turi rasti du vienodus). <u>Aktyvus žaidimas</u> „Margučių riedulys“ (ridenami margučiai. Laimi tas, kieno margutis numuša kitą arba nurieda toliausiai. Žaidžiant galima aptarti, kieno raštas matėsi besisukant). <u>Molio džiaugsmas</u> (lipdymas iš molio, dekoravimas, raižymas). <u>Pasakojimas:</u> molis – tai ypatinga žemė. Kai jis šlapias, jis būna minkštas kaip plastilinas. Senovėje žmonės iš molio gamino puodelius, lėkštes ir puodus. Jie neturėjo parduotuvių, todėl viską pasidarydavo patys. Žmogus kuris dirba su moliu vadinamas puodžiumi. <u>Veiklos:</u> formuoti figūrėles iš molio, plastilino, modelino, dekoruoti, raižyti. <u>Žaidimas</u> „Atspėk, ką nulipdžiau“ (vienas vaikas parodo daikto formą rankomis, o kiti spėja, kas tai: puodas, lėkštė, gyvūnas ir pan.).
2026 m. kovo mėn.	Edukacija Gargždų l/d „Saulutė“ ugdytiniais Klaipėdoje Mažosios Lietuvos muziejuje „Margučių raštai“.
2026 m. balandžio mėn.	Edukacija Gargždų l/d „Saulutė“ ugdytiniais „Molio dirbtuvėlės“ įstaigoje.
2. Etapas: 2026 m. birželio 1 d. / rugpjūčio 31 d.	<u>Žolynai ir vainikai</u> (vainikėlių pynimas, žolynų spaudimas į knygą, „Gamtos paveikslai“). <u>Pasakojimas:</u> seniau žmonės labai gerbė gamtą. Jie žinojo, kad žolynai ir gėlės ne tik gražūs, bet ir gali padėti sveikatai. Žolės buvo

Dalyvauja prisijungę rajono darželiai. Darželis gali dalyvauti visose veiklose arba pasirinktinai.	renkamos ne tik vainikams pinti, bet ir vaistams. Kiekviena žolė turėjo savo savybių: viena ramina, kita gydo. Kiekvienas vainikas buvo ypatingas: ramunėlės simbolizavo švelnumą, mėtos – sveikatą, o dobilai – laimę. <u>Veiklos:</u> rinkti įvairias žoles, gėles ir pinti vainikus, klijuoti gėles ir mokytis atpažinti augalus. <u>Žaidimas-ratelis</u> „Kaip aguonėlės auga“. <u>Lino pasaka</u> (pasakojimas „kaip auga linas“, lino siūlų vyniojimas, klijavimas). <u>Pasakojimas:</u> senovėje žmonės dar nežinojo, kas yra džinsai ar medvilnė. Bet jie turėjo linus – augalą, iš kurio galėjo gaminti drabužius ir kitus reikmenis. Žmonės augino linus, juos skindavo, džiovindavo ir valydavo – tai buvo sunkus darbas. Linai buvo labai svarbūs, nes iš jų gamindavo ne tik drabužius, bet ir dalykus, kurie padėdavo kasdienybėje. <u>Veiklos:</u> klijuoti lino atraizos ant popieriaus, verti siūlus, liesti lino audinius, šiaudus kaip darė senoliai. <u>Judrus žaidimas</u> „Kas greičiau susuks siūlą“.
3. Etapas: 2026 m. rugsėjo 1 d. / lapkričio 30 d. Dalyvauja prisijungę rajono darželiai. Darželis gali dalyvauti visose veiklose arba pasirinktinai.	<u>Vilna ir šiluma</u> (pasakojimas „Kas mus šildo“, vilnos vėlimas, klijavimas). <u>Pasakojimas:</u> vilna buvo svarbi šilumai žiemą, todėl senovėje žmonės augino, rūpinosi avytėmis. Avys turi storą, minkštą kailiuką, pavasarį žmonės jas apkirpdavo, o iš jų kailio suverpdavo siūlus. Senovėje žmonės plušėjo su vilna, megzdavo kojines, pirštines, o vaikai galėjo verti vilnos kamuoliukus ir gaminti paveikslėlius, kad suprastų šilumos svarbą. <u>Veiklos:</u> ridenti vilnos kamuoliukus, gaminti mažus vilnonius paveikslus, liesti vilną, skirtingas jos tekstūras. <u>Judrus žaidimas</u> „Vilkas, piemu ir avys“ (vaikai sustoja vienas paskui kitą, susikabina. Vilkas tyko pasislėpęs. Pirmasis vaikas eilėje yra piemenėlis, jis veda bandą ir dainuoja: „Ganau ganau aveles, per žaliąsias pieveles, tupi vilkas už tvoros, čiups avelę už kupros“. Vilkas išklauso dainos ir puola gaudyti paskutinę avelę. Vaikai vingiuoja nepasileisdami ir bando apsaugoti paskutinę avį nuo vilko. Žaidimas tęsiasi, kol vilkas sugaudo visas aveles). <u>Sukasi girnelės, kvepia duonelė</u> (pasakojimas apie duonelę, kepimas, formavimas). <u>Pasakojimas:</u> kažkada žmonės suprato, kad iš mažų grūdelių gali užaugti didelės varpos, kurias reikia nukulti, sumalti ir taip turėsime miltus, iš kurių galima išsikepti gardžios duonos. Senovėje duona buvo labai brangi. Žmonės ją gerbė, nenumesdavo ant žemės, dalindavosi su kitais. Duona buvo darbo, saulės ir žemės dovana. <u>Veiklos:</u> tešlos minkymas, formavimas, kepimas, sėklų klijavimas, žaidybinė kepėjų veikla.

	<u>Žaidimas-ratelis</u> „Malūnėlis“ arba <u>judrus žaidimas</u> „Dalgis ir rugiai“ (Žaidėjai sustoja ratu. Skaičiuote išrenkamas "dalgis", jis eina į ratelio vidurį, rankoje laikydamas šokdynę. Kiti žaidėjai tampa "rugiais". Dalgis sukasi ratu tai į kairę, tai į dešinę, o rugiai turi šokinėti per šokdynę, kad jų "nenupjautų". Kas nespėjo peršokti, išeina iš žaidimo. Paskutinis likęs nenupjautas tampa dalgiu). <u>Karpinių magija</u> (pasakojimas apie karpinius, karpymas, klijavimas). <u>Pasakojimas</u>: senai, dar tada, kai nebuvo spalvotų lipdukų ar žaislų, žmonės labai mėgo puošti savo namus karpiniais. Žmonės kirpdavo gėles, kad papuoštų langus pavasarį. Snaiges ir žvaigždes, kad šventės būtų šviesios ir linksmos. Mažus žmogelius ar gyvūnus, kad papuoštų stalą ar vaikų kambarį. Kiekvienas karpinys buvo tikras stebuklas, nes popieriaus gabalėlis virsdavo gražia figūra. <u>Veiklos</u>: kirpti įvairių karpinių pavyzdžius (snaigė, gėlė, širdelė), įvairias figūras, taip sukurti namus, suklijuoti „pasakų miestą“. Puošti savo karpiniais langus, dekoruoti grupės erdves. <u>Vaidmenų žaidimas</u> „Karpinių personažai“ – kiekvienas iškirptas karpinys tampa „gyvu veikėju“, su kuriuo vaikai kuria pasakas.
2026 m. rugsėjo – spalio mėn.	Edukacija Gargždų I/d „Saulutė“ ugdytiniams „Piemėnėlių duona“ įstaigoje.
2026 m. lapkričio mėn.	Edukacija Gargždų I/d „Saulutė“ ugdytiniams „Vėlimas iš vilnos“ įstaigoje.
4. Etapas: 2026 m. gruodžio 1 d. / 2027 m. vasario 28 d. Dalyvauja prisijungę rajono darželiai. Darželis gali dalyvauti visose veiklose arba pasirinktinai.	<u>Šiaudų stebuklai</u> (pasakojimas apie šiaudinį sodą, šiaudelių vėrimas, sodų klijavimas). <u>Pasakojimas</u>: seniau iš šiaudų buvo gaminamos dekoracijos, kad namai būtų gražūs ir apsaugoti nuo blogio. Šiaudų dirbiniai dažnai buvo dovanos, šventinių stalų puošmena arba žaidimų žaislai vaikams. Jie priminė žmonėms, kad net paprasti dalykai – šiaudai, lapas ar medžio šakelė gali tapti stebuklu rankose. <u>Veiklos</u>: šiaudiniai darbeliai, papuošimai, vaikai galės liesti vašką, šiaudus, formuoti figūras, kurti mini šiaudinius darbelius. <u>Žaidimas-ratelis</u> „Pjoviau šieną“. <u>Mano batai buvo du</u> (pasakojimas apie batsiuvio amatą, kūrimas iš antrinių žaliavų, dekoravimas). <u>Pasakojimas</u>: senovėje žmonės batus siūdavo rankomis. Batus galėdavo pasiūti ir batsiuvys, jis turėjo daug įrankių: vinukes, plaktuką, adatą ir tvirtus siūlus. Batus gamindavo iš odos, kad būtų tvirti ir žmonės galėtų saugiai vaikščioti per laukus, miškus. <u>Veiklos</u>: batsiuvio dirbtuvės, batų gamyba iš įvairių medžiagų, dekoravimas, batų siuvimas ir rišimas. <u>Žaidimas-ratelis</u> „Šiaudų batai“.

	<u>Juostų ir pynimo metas</u> (pasakojimas apie pynimo amatą, juostelių pynimas, siūlų vyniojimas). <u>Pasakojimas:</u> senovėje žmonės pynė juostas ir gamino dovanas artimiesiems, kad parodytų meilę ir dėkingumą. Ilkais vakarais sėdėdavo prie mažos žvakelės ar krosnies ir pindavo juostas. Žmonės naudodavo liną, vilną, medvilnę ar kitus siūlus, iš kurių pynė spalvotas juostas. Kiekviena juosta buvo ypatinga: raudona simbolizavo sveikatą, žalia – gamtą, mėlyna – ramybę. <u>Veiklos:</u> kurti atvirukus, pinti ar klijuoti trumpas juosteles, dekoruoti įvairias juostas iš medžiagos, popieriaus ir kt. <u>Žaidimas-ratelis</u> „Siūlai, siūlai, susivykkit“.
2026 m. gruodžio mėn.	Edukacija Gargždų I/d „Saulutė“ ugdytiniais Dvilų etnokultūros centre „Šiaudo magija“.
2027 m. vasario mėn.	Edukacija Gargždų I/d „Saulutė“ ugdytiniais „Juostų pynimo dirbtuvės“ (Gargždų krašto muziejus arba Jono Lankučio viešosios bibliotekos vaikų ir jaunimo literatūros skyrius)
2027 m. vasario 2 d.	Kaziuko apsilankymas dalyvaujančiuose projekte rajono darželiuose. Kvietimas į renginį.
2027 m. kovo 4 d.	Renginys „Kaziuko mugė. Amatų takais“ rajono darželiams, dalyvaujantiems projekte (prisistatymas, viktorina, žaidimai ir t. t.)
Rezultatų pristatymas ir apibendrinimas	Projekto refleksija su įstaigos bendruomene. Projekto sklaida žiniasklaidoje.